

Nowe regulacje w zakresie kontroli

Katarzyna Tyc-Okońska

Warszawa, 26.11.2020 r.

Nowe regulacje w zakresie kontroli

- Wprowadzenie wspólnych regulacji dotyczących kontroli udzielania zamówień publicznych przez organy kontroli (art. 596-602)
- Utworzenie Komitetu do spraw Kontroli Zamówień Publicznych jako forum współpracy i wymiany wiedzy pomiędzy organami kontroli (art. 493-499)
- Nowe Kompetencje Prezesa UZP dotyczące współdziałania z organami kontroli (art. 469 pkt 23 i 24)
- Zmiany w kontroli Prezesa UZP

Wspólne regulacje w zakresie kontroli

Wspólne regulacje dotyczące organów kontroli (art. 596-602), rozumianych jako:

- Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych
- organy, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej, z wyłączeniem Prezesa Rady Ministrów
- regionalne izby obrachunkowe
- instytucję audytową oraz instytucje zarządzające w rozumieniu przepisów dotyczących realizacji programów w zakresie polityki spójności

*oraz programów realizowanych z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz funduszy wspierających sektor morski lub rybacki.**

– prowadzące kontrole w zakresie udzielania zamówień publicznych.

Wspólne regulacje w zakresie kontroli

- Organy kontroli, w związku z przeprowadzaną kontrolą, współpracują ze sobą, wymieniając informacje o przeprowadzonych kontrolach i ich wynikach.
- W przypadku powzięcia przez organ kontroli informacji o przeprowadzonej wcześniej kontroli danego zamówienia przez inny organ kontroli, organ ten:
 - 1) zwraca się z wnioskiem o udostępnienie informacji o jej wyniku (chyba że uzyskał tę informację w inny sposób)
 - 2) uwzględnia wyniki przeprowadzonej wcześniej kontroli innego organu kontroli
 - Organ kontroli udostępnia informację niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku o jej udostępnienie.

*Zamawiający niezwłocznie po wszczęciu kontroli informuje organ kontroli o przeprowadzonej wcześniej kontroli danego zamówienia przez inny organ kontroli i udostępnia jej wyniki**

Wspólne regulacje w zakresie kontroli

Planowanie i przeprowadzenie kontroli

Analiza prawdopodobieństwa naruszenia w ramach udzielania zamówienia:

- Sposób przeprowadzenia analizy określa organ kontroli lub organ nad nim nadrzędny
- Analizy nie przeprowadza się w przypadku kontroli wszczynanej na wniosek
- Analiza przed opracowaniem programu kontroli, o którym mowa w art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej, o ile do opracowania takiego programu jest obowiązany na podstawie tej ustawy.

Wspólne regulacje w zakresie kontroli

Wzór kwestionariusza kontroli

- Określa organ kontroli
- Zawiera szczegółowy opis zagadnień podlegających sprawdzeniu podczas kontroli, zakres dokumentów, który może być żądany od zamawiającego
- Miejsce na przedstawienie przez zamawiającego informacji o przeprowadzonej kontroli udzielania zamówień przez Prezesa Urzędu lub inny organ kontroli.
- Podlega udostępnieniu w BIP organu kontroli
- Przekazywany jest zamawiającemu wraz z zawiadomieniem o wszczęciu kontroli, jeśli jest przekazywane
- Organ kontroli nie może wykraczać poza opis zagadnień wskazany w kwestionariuszu kontroli

Wspólne regulacje w zakresie kontroli

Podstawa stwierdzenia naruszenia – naruszenie przepisu ustawy, które miało wpływ na wynik postępowania

Nie dotyczy zamówień współfinansowanych ze środków UE

Organy kontroli zamieszczają informacje o przeprowadzonych kontrolach i ich wynikach, w tym dokument kończący kontrolę, w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej, **w terminie 30 dni** od dnia zakończenia kontroli.

Komitet ds. Kontroli Zamówień Publicznych

Organ doradczy ministra ds. gospodarki

Zadania:

- monitorowanie i analiza działalności organów kontroli, w tym:
 - dokonywanie analizy przypadków, w których działania tych organów ujawniły nieprawidłowości w przestrzeganiu przepisów o zamówieniach, a także rozbieżności w stosowaniu lub rozumieniu tych przepisów, oraz przygotowywanie wniosków z tej analizy;
- proponowanie działań, w tym działań zapobiegawczych, odpowiadających wnioskowi z analizy, o której mowa w pkt 1;
- zapewnianie możliwości współpracy organów kontroli, w zakresie prowadzonych kontroli,
- występowanie do Prezesa Urzędu o przeprowadzenie szkolenia dla instytucji kontrolnych, wydanie opinii lub podjęcie innych działań zmierzających do zapewnienia prawidłowego i jednolitego rozumienia przepisów o zamówieniach;
- proponowanie rozwiązań w zakresie zmiany w systemie kontroli zamówień, w tym w polityce zakupowej państwa;

Komitet ds. Kontroli Zamówień Publicznych

c.d.

Zadania:

- proponowanie, na wniosek organu, o którym mowa w art. 495 ust. 1 pkt 2 i ust. 2, treści stanowiska w zakresie zastrzeżeń zgłaszanych przez Komisję Europejską w odniesieniu do stosowania przepisów o zamówieniach;
- propagowanie dobrych praktyk w zakresie standardów kontroli zamówień;
- współpraca w sprawach związanych z rozwojem systemu kontroli zamówień z innymi państwami, organizacjami oraz instytucjami międzynarodowymi i zagranicznymi.

Komitet ds. Kontroli Zamówień Publicznych

c.d.

Skład Komitetu:

- przewodniczący Komitetu – wyznaczony przez ministra właściwego do spraw gospodarki spośród pracowników urzędu obsługującego tego ministra;
- po jednym przedstawicielu wyznaczonym przez:
 - a) Prezesa Rady Ministrów,
 - b) Prezesa Urzędu,
 - c) Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,
 - d) ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, odpowiadającego za koordynację programów operacyjnych, w rozumieniu przepisów dotyczących realizacji programów w zakresie polityki spójności,
 - e) instytucję audytową w rozumieniu przepisów dotyczących realizacji programów w zakresie polityki spójności;
 - f) Prezes Izby.

Mogą być zapraszani: przedstawiciele NIK, RIO, przedstawiciele organów administracji

Nowe kompetencje Prezesa UZP

- przedstawia stanowisko w związku z wątpliwościami interpretacyjnymi między organami kontroli, o których mowa w art. 596 ust. 2, na wniosek organu kontroli;
- opiniuje kwestionariusz kontroli, o którym mowa w art. 599 ust. 1, o ile organ kontroli zwróci się o wydanie opinii.

Kontrola Prezesa UZP

Prezes przeprowadza kontrolę, której celem jest sprawdzenie zgodności z przepisami ustawy:

- 1) postępowania o udzielenie zamówienia
- 2) dokonywanie zmian umowy.

*Prezes Urzędu przeprowadza kontrolę w zakresie zgodności z przepisami ustawy działań lub zaniechań zamawiającego. Przepisy niniejszego rozdziału stosuje się do kontroli postępowania o udzielenie zamówienia, zawarcia lub zmiany umowy. Przepisy niniejszego rozdziału stosuje się odpowiednio do kontroli postępowania o zawarcie umowy ramowej, dynamicznego systemu zakupów, systemu kwalifikowania wykonawców lub konkursu oraz do kontroli zawarcia lub zmiany umowy ramowej.**

Kontrola Prezesa UZP

Kontrola doraźna

- wszczynana z urzędu lub na wniosek niezależna od źródła finansowania zamówienia
- w przypadku uzasadnionego przypuszczenia, że w postępowaniu o udzielenie zamówienia doszło do naruszenia przepisów ustawy, które mogło mieć wpływ na jego wynik postępowania *lub konkursu albo zawarto lub zmieniono umowę lub umowę ramową z naruszeniem przepisów ustawy.*
- Kontrola wszczęta na wniosek prowadzona jest **wyłącznie** w zakresie zarzutów wynikających z informacji zawartych we wniosku o wszczęcie kontroli.
- O wszczęciu kontroli zawiadamia się zamawiającego oraz wnioskodawcę.

Kontrola Prezesa UZP

Postępowanie wyjaśniające

- Postępowanie wyjaśniające stanowi wstępny etap kontroli doraźnej i ma na celu ustalenie, czy zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że doszło do naruszenia przepisów ustawy, które mogło mieć wpływ na wynik postępowania *lub konkursu albo zawarto lub zmieniono umowę lub umowę ramową z naruszeniem przepisów ustawy.**
- W przypadku niepotwierdzenia uzasadnionego przypuszczenia, o którym mowa w ust. 1, postępowanie wyjaśniające kończy się informacją o braku podstaw do dalszego prowadzenia kontroli.

Kontrola Prezesa UZP

W toku kontroli, Prezes Urzędu może:

- **żądać** od kierownika zamawiającego niezwłocznego **przekazania kopii dokumentów związanych z postępowaniem o udzielenie zamówienia, potwierdzonych za zgodność z oryginałem przez kierownika zamawiającego, w formie pisemnej albo w formie elektronicznej;**
- **żądać** od kierownika zamawiającego, od pracowników zamawiającego oraz innych podmiotów udzielenia, w terminie przez niego wyznaczonym, **wyjaśnień** w sprawach dotyczących przedmiotu kontroli, w formie pisemnej albo w formie elektronicznej;
- **zasięgnąć opinii biegłego**, jeżeli ustalenie lub ocena stanu faktycznego sprawy lub dokonanie innych czynności kontrolnych wymaga wiadomości specjalnych.

Kontrola Prezesa UZP

Zakończenie kontroli doraźnej

Zakończenie kontroli doraźnej następuje po przeprowadzeniu:

- postępowania wyjaśniającego, w sytuacji niepotwierdzenia uzasadnionego przypuszczenia, że w postępowaniu o udzielenie zamówienia lub konkursie doszło do naruszenia przepisów ustawy, które mogło mieć wpływ na jego wynik, poprzez przekazanie informacji o braku podstaw do dalszego prowadzenia kontroli;
- postępowania kontrolnego, przez doręczenie zamawiającemu informacji o wyniku kontroli zawierającej w szczególności:
 - a) określenie postępowania, które było przedmiotem kontroli,
 - b) informację o stwierdzeniu naruszeń lub ich braku.

Kontrola Prezesa UZP

Od wyniku kontroli doraźnej zamawiającemu przysługuje prawo wniesienia do Prezesa Urzędu **umotywowanych zastrzeżeń w terminie 7 dni** od dnia doręczenia informacji o wyniku kontroli.

Prezes Urzędu rozpatruje zastrzeżenia w terminie **15 dni** od dnia ich otrzymania. W przypadku nieuwzględnienia zastrzeżeń Prezes Urzędu przekazuje zastrzeżenia do zaopiniowania przez Izbę.

Izba wyraża, w formie uchwały, opinię w sprawie zastrzeżeń w terminie **15 dni** od dnia ich otrzymania.

Opinia Izby jest wiążąca dla Prezesa Urzędu.

Prezes Urzędu niezwłocznie zawiadamia kierownika zamawiającego o ostatecznym rozpatrzeniu zastrzeżeń.

Kontrola Prezesa UZP

Konsekwencje stwierdzenia naruszeń

1. Zawiadomienie właściwego rzecznika dyscypliny finansów publicznych
2. Wystąpienie do sądu z wnioskiem o unieważnienie umowy/ zmiany umowy
3. Nałożenie kary pieniężnej (dotyczy zamawiających, o których mowa w art. 4 pkt 3 , w tym wykonujących działalność sektorową, oraz, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3

Kontrola Prezesa UZP

Kontrola uprzednia

Prezes Urzędu przeprowadza kontrolę udzielanych zamówień przed zawarciem umowy (kontrola uprzednia) współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, jeżeli wartość zamówienia ~~albo umowy ramowej~~ dla:

- 1) robót budowlanych – jest równa lub przekracza wyrażoną w złotych równowartość kwoty 20 000 000 euro;
- 2) dostaw lub usług – jest równa lub przekracza wyrażoną w złotych równowartość kwoty 10 000 000 euro.

W przypadku udzielania zamówień w częściach, kontroli podlegają zamówienia, których wartość określona dla danej części jest równa lub przekracza wyrażoną w złotych równowartość kwoty 1 000 000 euro.

Kontrola Prezesa UZP

Kontrola uprzednia c.d.

Wszczęciem kontroli uprzedniej jest doręczenie Prezesowi Urzędu kopii dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia w celu przeprowadzenia kontroli uprzedniej.

Zakończeniem kontroli uprzedniej jest doręczenie zamawiającemu informacji o wyniku kontroli uprzedniej nie później niż w terminie 14 dni od dnia doręczenia materiałów, o których mowa w art. 605 ust. 1, a w przypadku kontroli uprzedniej szczególnie skomplikowanej nie później niż w terminie 30 dni od dnia doręczenia materiałów, o których mowa w art. 605 ust. 1.

Kontrola Prezesa UZP

Kontrola uprzednia – zamówienia innowacyjne

W przypadku zamówień o wartości równej lub przekraczającej progi unijne, które obejmują aspekty związane z innowacyjnością lub których przedmiotem jest produkt innowacyjny, innych niż zamówienia, o których mowa w art. 613 ust. 2, Prezes Urzędu może przeprowadzić kontrolę uprzednią dokumentów zamówienia na wniosek zamawiającego. (bez względu na źródło finansowania)

Kontrola ta nie obejmuje części technicznej dokumentów zamówienia.

Kontrola ta może obejmować swoim zakresem całość postępowania lub etap zaproszenia do składania wniosków lub ofert, etap negocjacji lub etap oceny ofert.

Kontrola Prezesa UZP

Kontrola uprzednia c.d.

Do czasu doręczenia informacji, o której mowa w ust. 1, nie można zawrzeć umowy.

Kierownik zamawiającego, na wniosek Prezesa Urzędu, pisemnie informuje o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych.

Kontrola Prezesa UZP

Dziękuję za uwagę!